

थिमी टाइम्स

THIMI TIMES WEEKLY

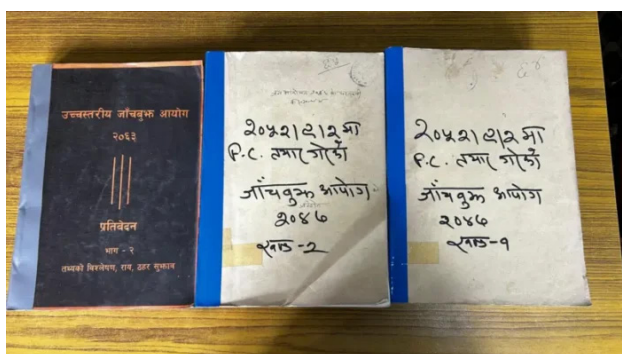
विभिन्न राष्ट्रिय

टाइम्स

साप्ताहिक

वर्ष १९ अङ्क ०९ ने.सं. ११४५ कौलाश्व तृतीया असोज ०८ गते बुधवार, २०८२ 24 Sep., 2025, Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

जनआन्दोलनपछिका जाँचबुझ आयोगका प्रतिवेदन : कार्यान्वयनको अपूर्ण चक्र

काठमाडौं । हालै जेन-जीद्वारा भ्रष्टाचार र देशमा मौलाउँदै गइरहेको वैथितिका विरुद्धको प्रदर्शनका क्रममा ७२ जनाको ज्यान गएको र देशका प्रमुख तथा महत्वपूर्ण सरकारी तथा गैरसरकारी र नीति सम्पत्तिको समेत विध्वंस पछि सरकारले नयाँ न्यायिक जाँचबुझ आयोग गठन गर्ने निर्णय गरेको छ । नेपालमा राजनीतिक संक्रमणकालीन अवस्थाहरूमा आयोग गठन गर्ने प्रवृत्ति भने नयाँ होइन । तर, विगतका राजनीतिक रूपान्तरणपछिका अनुभवहरूले देखाउँछन् कि यस्ता आयोगहरूले तथ्य, प्रमाण र गम्भीर अनुसन्धानका आधारमा प्रतिवेदन बुझाए पनि, तिनका सिफारिसहरू

प्रायः कार्यान्वयनविहीन रहँदै आएका छन् । यस पृष्ठभूमिमा नयाँ आयोगप्रतिको अपेक्षा र शंकाको नेपालमा राजनीतिक उत्तरदायित्व र न्यायिक निष्पक्षताबारे गहिरो प्रश्न उठाएको छ । प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले वीवीसीसँगको अन्तर्वार्ता दिने क्रममा आयोगलाई प्रारम्भमा एक महिनाको समय दिइने र आवश्यकता परे थप १५ दिनसम्म समय बढाइने स्पष्ट गरिन् । तर, विगतका रायमाझी र मल्लिक आयोगका प्रतिवेदनहरूमा सरकारको मौनता र निष्क्रियताले देखाएको असक्षमता स्मरण गर्दा, नयाँ आयोग पनि 'ओपचारिक प्रक्रिया' भन्दा बढी केही नबन्ने आशंका अब प्रबल रहेको

छ । आयोग गठन गर्ने मात्र परम्परा जोगाइने तर त्यसका नतिजा व्यवहारमा नआउने अवस्था कायम रहिरहँदा, जनताको विश्वास क्रमशः कमजोर हुँदै गएको छ । रायमाझी आयोग : विस्तृत प्रतिवेदन, शून्य कार्यान्वयन २०६२/०६३ को दोस्रो जनआन्दोलनपछि गठित उच्चस्तरीय जाँचबुझ आयोगको अध्यक्षता सर्वोच्च अदालतका पूर्व न्यायाधीश कृष्णजंग रायमाझीले गरेका थिए । आयोगले सात महिनासम्म विस्तृत अनुसन्धान गरी २०६३ कात्तिक ३० गते सरकारलाई प्रतिवेदन बुझायो । सो प्रतिवेदनमा तत्कालीन सरकार, सेना, प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, राष्ट्रिय अनुसन्धान विभाग र प्रशासनका ३०० भन्दा बढी व्यक्तिलाई आन्दोलन दमनमा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न देखाइएको थियो । प्रतिवेदनमा तत्कालीन मन्त्रीस्तरका ३१ जनासहित उच्चपदस्थ व्यक्तिहरूलाई कानूनी कारवाहीको सिफारिस गरिएको थियो । तर, व्यवहारमा पीडितलाई क्षतिपूर्ति दिने सिफारिसबाहेक अरु कुनै कारवाही भएन । यसरी राज्यले दोषीलाई दण्डित गर्न असफल हुँदा,

न्यायिक प्रक्रियाको विश्वसनीयता माथि प्रश्नचिह्न उठेको थियो । राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगका पूर्व अध्यक्ष केदारनाथ उपाध्यायका शब्दमा, "जसलाई कारवाही गर्नुपर्ने थियो, उनीहरू नै फेरि सत्ताको केन्द्रमा पुग्दा निष्पक्ष कारवाही असम्भव बन्यो ।" यसले देखाउँछ कि नेपालको राजनीतिक प्रणालीमा 'दण्डहीनताको संस्कृति' गहिरो जरा गाडिसकेको छ । मल्लिक आयोग : २०४६ को प्रतिवेदन र राज्यको मौनता २०४६ सालको पहिलो जनआन्दोलनपछि बनेको मल्लिक आयोगले तत्कालीन पञ्चायती शासनका शासक, प्रधानमन्त्री, सुरक्षा समितिका सदस्य र प्रशासनिक संरचनालाई आन्दोलन दमनका प्रमुख दोषीका रूपमा नामसहित पहिचान गरेको थियो । आयोगको प्रतिवेदन करिब ७०० पृष्ठ लामो थियो, जसको महत्त्वपूर्ण अंश लामो समयसम्म गोप्य राखियो ।

बाँकी पेज ७ मा

दसैं २०८२: खाद्यमा मूल्य गिरावट र गैरखाद्यमा वृद्धि

काठमाडौं । आगामी दसैं पर्वलाई दृष्टिगत गर्दै बजारमा भइरहेको मूल्य उतारचढावले उपभोक्ताको खर्च संरचना र प्राथमिकतामा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने संकेत देखिएको छ । बजार मूल्यको ताजा अध्ययनहरूले मिश्रित परिणाम प्रस्तुत गरेका छन्-खाद्यान्न, तरकारी र केही फलफूलमा मूल्य घट्दा लताकपडा, जुता तथा अन्य गैरखाद्य वस्तुमा भने उल्लेख्य वृद्धि भएको छ । यसले उपभोक्ताको कुल उपभोग पैतर्नलाई पुनःपरिभाषित गर्ने खालको स्थिति बनाएको छ ।

नेपाल खुद्रा व्यापार सङ्घद्वारा संकलित तथ्यांकअनुसार, नेपाली उपभोक्ताबीच उच्च माग हुने जिरा मसिनो चामलको खुद्रा मूल्य गत वर्ष साउन महिनामा प्रतिकेजी १०० रुपैयाँ थियो, जुन यस वर्ष असोजमा घटेर ९५ रुपैयाँमा आएको छ । प्रतिबोरा खरिद गर्ने उपभोक्ताले यसरी १०० देखि १५० रुपैयाँसम्मको बचत गर्ने अवसर पाएका छन् । तर, दालजन्य वस्तुमा भने फरक-फरक प्रभाव देखिएको छ । उदाहरणका लागि, मुग प्रतिकेजी १० रुपैयाँले सस्तो भएको छ भने मसुरो ५ देखि १५ रुपैयाँसम्म महँगिएको छ, र चना

दाल पनि प्रतिकेजी १० रुपैयाँ बढेको छ । तेल बजारमा अबै बढी उतारचढाव देखिन्छ । काँचो तोरीको मूल्य प्रतिलिटर १५ देखि ३५ रुपैयाँसम्म बढ्दा, भटमास र सनफ्लावर तेलमा प्रतिलिटर ५ रुपैयाँको वृद्धि पनि उपभोक्तामा अतिरिक्त बोझ थपेको छ । यसरी दाल र तेल बजारको मिश्रित प्रभावले उपभोक्ता खर्चमा 'मूल्य दबाव' र 'मूल्य राहत' दुवै ल्याएको छ ।

नेपाल राष्ट्र बैंकले प्रकाशित गरेको उपभोक्ता मूल्य सूचकाङ्कले पनि संघको तथ्यांकलाई पुष्टि गरेको छ । राष्ट्र बैंकले साउन मसान्तसम्म संकलन गरेको तथ्यांकअनुसार, समग्र मूल्यवृद्धि दर १.६८ प्रतिशतमा सीमित छ, जुन अघिल्लो वर्षको ४ प्रतिशतभन्दा माथिको दरभन्दा उल्लेख्य रूपमा कम हो । खाद्य वस्तुतर्फ भने २.२८ प्रतिशतको नकारात्मक मूल्यवृद्धि (मभावितपक्ष) देखिएको छ । दाल, गोडागुडी, मासु, माछा र मसला वर्गमा मूल्य घटे पनि तेल, घ्यू, दूध, अण्डा र चिनीमा भने वृद्धि भएको छ । यसले उपभोक्ताको मासिक

बाँकी पेज ७ मा

प्रधानमन्त्री कार्कीका सात सारथी : विज्ञ र ख्यातिप्राप्त अनुहारको मन्त्रिपरिषद्

काठमाडौं । प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीले अन्तरिम सरकारको दोस्रो चरणको मन्त्रिपरिषद् विस्तार गर्दै विभिन्न क्षेत्रका ख्यातिप्राप्त र अनुभवी व्यक्तित्वहरूलाई समेटेकी छिन् । सोमबार चार नयाँ मन्त्री थपिएसँगै कार्की नेतृत्वको मन्त्रीमण्डल आठ सदस्यीय बनेको छ । कार्कीले आफ्नो मन्त्रीमण्डललाई

११ सदस्यीय बनाउने बताएकी छिन्, जसअनुसार अबै तीन मन्त्री थपिनेछन् । कार्की, जेनजी आन्दोलनको सफल नेतृत्व गरेपछि गत भदौ २७ गते प्रधानमन्त्री नियुक्त भएकी हुन् । उनलाई आगामी फागुन २१ गते प्रतिनिधिसभा निर्वाचन गराउने जिम्मेवारी दिइएको छ ।

चार नयाँ मन्त्रीको आगमन १. जगदीश खरेल - सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्री सञ्चार कर्मा परिचय बनाइसकेका जगदीश खरेलले सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालयको जिम्मेवारी पाएका छन् । उनी इमेज टेलिभिजनका समाचार सम्पादक थिए । "हट सिट" कार्यक्रममाफत जनमानसमा प्रभाव जमाएका खरेल शालीन तर खरो प्रश्नकर्ता पत्रकारका रूपमा परिचित छन् । २०३९ साउन २२ गते दोलखामा जन्मिएका खरेल सोमबार मन्त्री नियुक्त भएपछि इमेज टेलिभिजनबाट विदा भएका थिए । २. डा. महावीर पुन - शिक्षा,

बाँकी पेज ७ मा

भ्रष्टाचार विरुद्धको आन्दोलनपछि दलहरू युवाको आवाज सुन्ने कि नसुन्ने ?

दीपक श्रेष्ठ

काठमाडौं । गत भदौ २३ र २४ मा जेन-जी नामक युवा समूहको नेतृत्वमा सुरु भएको भ्रष्टाचारविरोधी आन्दोलनले नेपालमा राजनीतिक वैधता, शासन प्रणालीको स्थायित्व, र नेतृत्वको क्षमता प्रति गहिरो प्रश्न उठाएको छ । छोटो समयमै देशभर फैलिएको यस आन्दोलनले प्रतिनिधिसभा विघटन, कामचलाउ सरकार गठन, र नयाँ निर्वाचनको मिति घोषणासम्मका परिणाम ल्याएर नेपालको राजनीतिक परिदृश्यमा अत्यधिक प्रभाव पार्यो । आन्दोलनले केवल एक सरकारी नीतिपरिवर्तनको आवश्यकतालाई मात्र देखाएन, तर युवाको असन्तुष्टि, बेरोजगारी, भ्रष्टाचार, र शासन प्रणालीको दीर्घकालीन कमजोरीलाई व्यापक रूपमा उजागर गरेको छ । यसले समाजका विभिन्न वर्गमा राजनीतिक चेतना र सहभागिता बढाउने दिशामा

गम्भीर प्रभाव पुर्‍याएको छ ।

काठमाडौंको माइतीघर मण्डलाबाट सुरु भएको आन्दोलन केही दिनमै सबै प्रदेशमा फैलियो । प्रारम्भमा भ्रष्टाचारविरोधी नारा सहित सुरु भएको आन्दोलन क्रमशः सत्तारूढ अभिजात वर्गप्रतिको असन्तुष्टि, सामाजिक असमानता, र न्यायिक प्रणालीको कमजोरीलाई उजागर गर्ने व्यापक प्रदर्शनमा परिणत भयो । आन्दोलनका क्रममा ७४ जनाको मृत्यु, हजारौं घाइते, र सार्वजनिक सम्पत्तिमा ठूलो क्षति भएको तथ्यले यसलाई केवल विरोधको आन्दोलन नभई राजनीतिक संक्रमणको संकेतका रूपमा समेत हेर्न प्रेरित गर्‍यो । सामाजिक सञ्जाल, मिडिया रिपोर्ट, र विद्यार्थी तथा नागरिक समुदायले यस आन्दोलनलाई एतिहासिक क्षणको रूपमा टिपोट गरे । स्थानीय नागरिकहरूले यसलाई नयाँ राजनीतिक चेतना र सक्रिय सहभागिताको सुरुवातको रूपमा

लिएका छन् ।

अन्तर्राष्ट्रिय प्रतिक्रिया र समर्थन संक्रमणकालीन सरकार गठनसँगै भारत, अमेरिका, चीन लगायत क्षेत्रीय र विश्वशक्तिहरूले तत्काल समर्थन व्यक्त गरे । भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीले प्रधानमन्त्री सुशीला कार्कीलाई प्रत्यक्ष संवादमाफत समर्थन जनाए भने अमेरिकी र चिनियाँ राजदूतहरूले नेपालको स्थिरता र युवाको आकांक्षा सम्बोधनमा गहिरो चासो व्यक्त गरे । संयुक्त राष्ट्रसंघ तथा युरोपेली दूतावासहरूले जारी विज्ञप्तिमा युवाको आवाज सुन्न र हिंसाको सट्टा संवादमाफत समाधान खोज्न दबाव दिनुपर्नेमा जोड दिए । यस आन्दोलनले क्षेत्रीय विश्लेषक र थिंक ट्याङ्कहरूलाई दक्षिण एसियामा पुस्तागत विद्रोह र राजनीतिक अस्थिरताको अध्ययनका लागि नयाँ दृष्टिकोण

बाँकी पेज ७ मा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

तुङलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

"आर्थिक, सामाजिक तथा सांस्कृतिक उन्नतिका लागि सहकारिताको भावनालाई जगाऔं ।"

बालकुमारी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
BALKUMARI SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.

शंखधरचोक, मध्यपुर थिमि-४, भक्तपुर, फोन: ५०९३३२३, ५०९३४५५

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

ओम प्रकाश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

भुलाँखेल बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
BHULANKHEL SAVING & CREDIT CO-OPERATIVE LTD.

मध्यपुर थिमि-५, हात्तिमहौकाल फोन नं. ०१-६६३०३८३

नेताहरूका घरमा भेटिएको जलेको नोट र गहना : सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागको अनुसन्धान तीव्र

काठमाडौं । गत भदौ २४ गते 'जेनजी आन्दोलन' का क्रममा विभिन्न दलका शीर्ष नेताहरूका घरमा भएको तोडफोड र आगजनीपछि सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागले ती घरहरूमा भेटिएका जलेका नोट र बहुमूल्य सम्पत्तिको अनुसन्धानलाई तीव्र बनाएको छ ।

विभागको टोलीले सोमबार भक्तपुरस्थित नेकपा एमालेका अध्यक्ष तथा निवर्तमान प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको बालकोटस्थित निवासमा पुगेर प्रमाण संकलन गरेको छ । त्यहाँबाट जलेका नोटका टुक्रा र अन्य सामग्री संकलन गरी टोली त्यसपछि नेकपा माओवादी केन्द्रका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड' को ललितपुरको खुमलटारस्थित निवासतर्फ लागेको विभाग स्रोतले जानकारी दिएको छ ।

यसअघि विभागले नेपाली कांग्रेसका सभापति शेरबहादुर देउवा र नेता पूर्णबहादुर खड्काको निवासमा पुगेर अनुसन्धान गरेको थियो । ती घरहरूबाट पनि जलेका नोटका टुक्रा र खरानी संकलन गरिएको छ । घटनाको अनुसन्धान क्रमशः अन्य दलका नेताहरूका घरसम्म विस्तार गरिँदै जाने स्रोतले जनाएको छ ।

घटनामा नेताहरूका घरमा राखिएको नगद, सुन, चाँदीजस्ता बहुमूल्य धातु जलेको आशंका गरिएको छ । आगजनीपछि केही स्थानमा स्थानीयले खरानी खनालेर सुन खोजेको भिडियोसमेत सार्वजनिक भएको थियो । यस्तै सामाजिक सञ्जालमा घरभित्र जलेको अवस्थामा भेटिएका नेपाली तथा विदेशी मुद्राका नोटका भिडियो र तस्विरहरू व्यापक रूपमा भाइरल

भएका थिए । सम्पत्ति शुद्धीकरण विभागले ती दृश्यहरूको फरेन्सिक परीक्षण गर्ने तयारीसमेत गरिरहेको जनाएको छ । विभागले संकलन गरेको खरानी र नोटका टुक्राहरूको स्किनिङपछि यदि ती सक्कली नोट ठहरिए भने सो सम्पत्तिको स्रोतबारे विस्तृत छानविन गरिने बताइएको छ ।

राजस्व अनुसन्धान विभाग पनि उक्त घटनासँग सम्बन्धित नोटहरूको अनुसन्धानमा संलग्न रहेको छ । विभागका अनुसार जलेका नोटहरू अवैध सम्पत्तिको संकेत हुन सक्ने भएकाले सम्पत्ति शुद्धीकरण ऐनअनुसार कारवाही प्रक्रिया अघि बढाइनेछ ।

प्रदर्शनकारीहरूले केही नेताका घरमा जलेका नोटहरू फेला पारेको, केही सग्ला नोट भने आफैँसहित लगेको भन्ने दाबी विभिन्न तस्विर र भिडियोमा देखिएको छ । घटनास्थलको प्रत्यक्ष अवलोकनपछि विभागले थप अनुसन्धान अघि बढाउने तयारी गरेको छ ।

सम्बन्धित निकायहरूले घटनाको प्रकृति हेर्दै निष्कर्षमा पुग्न अझै केही समय लाग्ने जनाएका छन् । यद्यपि, प्रारम्भिक तथ्यहरूले नेताहरूको घरमा नगद संचित गरिएको देखिएको संकेत दिएको छ ।

अब आमाको नामबाट वंशज नागरिकता लिन सहज, थर र ठेगाना पनि रोज्न पाइने

काठमाडौं । राष्ट्रपति रामचन्द्र पौडेलले 'नेपाली नागरिकता ऐन, २०६३' संशोधन गरिएको विधेयक प्रमाणीकरण गरेसँगै आमाको नामबाट पनि वंशजको आधारमा नागरिकता लिन सहज भएको छ । यससँगै सन्तानहरूले अब बाबु वा आमामध्ये आफूले रोजेको थर र ठेगाना राख्न पाउने व्यवस्था कानुनी रूपमा सुनिश्चित भएको छ ।

अहिलेसम्म वंशजको नागरिकता प्राप्तिका लागि बाबुको पहिचान अनिवार्य गरिँदै आएकोमा, अब बाबु सम्पर्कविहीन भएमा वा आमाले बाबु को हुन् भन्ने खुलाउन नसके पनि आमाको नामबाट वंशज नागरिकता लिन सकिनेछ ।

संशोधित ऐन अनुसार, नागरिकता ऐनको दफा २ को उपदफा ५(क) मा भनिएको छ- "नेपालको नागरिक आमाबाट नेपालमा जन्म भई नेपालमा नै बसोबास गरेको व्यक्तिको बाबु सम्पर्कविहीन भई पहिचान हुन नसकेको अवस्थामा, वा जन्मदर्ता वा शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रमा बाबुको नाम भए पनि नाम खुलाउन नसकेको भनी निज र आमाले स्वघोषणा गरेमा, बाबुको पहिचान नभएको मानिनेछ र निजले वंशजको आधारमा नागरिकता प्राप्त गर्न सक्नेछ ।"

त्यस्तै, नागरिकता ऐनको उपदफा ५ (१) को उपदफा ३ को खण्ड 'ग' अनुसार, नागरिकताको

लागि निवेदन दिने बेलासम्म आमाको मृत्यु भइसकेको अवस्थामा चिकित्सकको प्रमाणका आधारमा आमाको स्वघोषणा अनिवार्य नहुने व्यवस्था गरिएको छ ।

संशोधनपछि अब नेपाली नागरिक आमाबाट विदेशमा जन्मिएर नेपालमै स्थायी बसोबास गरिरहेका, विदेशी नागरिकता नलिएका वा बाबुको पहिचान नभएका सन्तानले पनि तोकिएको प्रक्रिया अनुसार आमाको स्वघोषणामा आधारित भएर अङ्गीकृत नागरिकता प्राप्त गर्न सक्नेछन् ।

यसबाहेक, नयाँ कानुनले सन्तानलाई बाबु वा आमामध्ये आफूले रोजेको थर र ठेगाना उल्लेख गरी नागरिकता लिन सक्ने अधिकार दिएको छ । संशोधित ऐनको दफा ८ (क) मा भनिएको छ- "यस ऐनबमोजिम वंशजको आधारमा नेपालको नागरिकता प्राप्त गर्ने व्यक्तिलाई आमा वा बाबुको थर र ठेगानामध्ये निजले रोजेको थर र ठेगाना उल्लेख गरी नागरिकता दिन सकिने छ ।" यसअघि सर्वोच्च अदालतले पनि नागरिकतामा बाबु वा आमाको थर र ठेगाना रोज्ने विषयमा नजिर कायम गरिसकेको थियो । तर व्यवहारमा त्यो कार्यान्वयन सहज थिएन । अब नयाँ कानुनी संशोधनसँगै नागरिकता प्राप्तिको प्रक्रिया थप स्पष्ट र सुलभ बन्ने विश्वास गरिएको छ ।

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

शंखधर

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५०९३५७६, ५०९३५०७

श्याम कृष्ण श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

राजेश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

सिद्धार्थ

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि-४, शंखधर चोक, धनपुर, नेपाल । फोन नं. ०१-५०८३८९६, ५०८३९९८

“आर्थिक तथा सामाजिक समृद्धिको साकेदार”
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
सिद्धार्थ बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
Siddhartha Saving & Credit Co-operative Ltd.

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

कुमारी

इन्फ्रेष्टमेन्ट कम्पनी प्रा., परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५६३९०६२

प्रेमलाल श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

मध्यपुर थिमि

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५०९३४४४

कृष्णकाजी मानन्धर
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सूर्यदर्शन

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
Suryadarshan Saving and Credit Co-operative Ltd.
मध्यपुर थिमि-४, शंखधर चोक, फोन नं. ०१-५०८३९४४
Email: suryadarshan.saccos@gmail.com

“आर्थिक तथा सामाजिक हितका लागि सहकारी”
चन्द्र कृष्ण श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

अरुणा

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, भक्तपुर

भरत श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

नेपाली नोटको दुरवस्था र संरक्षणको आवश्यकता : दशैंमा नयाँ नोट मोह

काठमाडौं । दशैं नजिकिँदै गर्दा नेपाली समाजमा नयाँ नोट साट्ने होडबाजी पुनः सुरु भएको छ । तर यससँगै उठ्ने प्रश्न भनेको, के हामी नेपाली नोटको महत्व बुझ्न सकिरहेका छौं ? राष्ट्र बैंकबाट महँगो मूल्यमा छापिएका यी नोटहरू हाम्रो लापरवाह र वेवास्ताको शिकार भइरहेका छन् ।

नोट केवल विनिमयको साधन मात्र होइन, यो राष्ट्रको सम्पत्ति, पहिचान र अर्थतन्त्रको मेरुदण्ड हो । तर हाम्रो व्यवहार हेर्दा, नोटलाई हामीले केवल कागजको टुक्रामात्र ठानेको आभास हुन्छ । समाजमा देखिएको लापरवाही र संस्कारगत परम्पराले नोटको अवस्था दिनप्रतिदिन खस्कँदै गएको छ ।

नोटप्रति लापरवाह व्यवहार नेपाली समाजमा नोटलाई व्यवस्थित तरिकाले राख्ने अभ्यास कमजोर देखिन्छ । खत्तीभिन्न कच्चाकच्चुक पारेर राख्ने, भिजेको हातले समात्ने, पूजामा ठीका र सिन्दूर लगाउनेजस्ता व्यवहारले नोटको आयु घटाइरहेको छ । यसले राष्ट्र बैंकलाई थप नयाँ नोट छाप्न बाध्य बनाउँछ, जसले राज्यको ढुक्तीमा आर्थिक भार थप्ने काम गर्छ ।

विशेषगरी दशैंको समयमा नयाँ नोटको माग अत्यधिक हुने गरेको छ । ठीकाको दिन नयाँ नोट दिने र लिने परम्पराले गर्दा राष्ट्र बैंकले करोडौंको नयाँ

नोट बजारमा ल्याउनु पर्ने अवस्था आउँछ । तर ती नयाँ नोट केही दिनमै बिग्रिने स्थिति आउँछ । किनभने हामी त्यसलाई सफा राख्नेभन्दा पनि धार्मिक कर्मकाण्डमा प्रयोग गरेर फोहोर बनाउने काममा सक्रिय हुन्छौं । धार्मिक अभ्यासमा नोटको दुरुपयोग

हिन्दू धार्मिक संस्कारहरूमा दक्षिणा दिने, पूजा गर्ने वा पिण्डदान गर्ने क्रममा नोटहरूमा सिन्दूर, तेल वा पानी लाने जस्ता घटना सामान्यजस्तै भएका छन् । कतिपय अवस्थामा ठीका लगाइएको, लेखिएको वा सिलाइएको नोटहरू भेटिन्छन्, जसले ती नोटलाई चलनचल्तीबाट हटाउनु पर्ने स्थिति आउँछ ।

विदेशी मुद्रासँग तुलना गर्दा नेपाली नोटको बेहाल अमेरिकी डलर, युरो वा अन्य अन्तर्राष्ट्रिय मुद्राहरूको सरसफाइ र व्यवस्थापन हाम्रा लागि उदाहरणीय छन् । ती मुद्राहरू वर्षौंसम्म चिटक्क देखिन्छन्, तर नेपाली नोटहरू केही महिनामै चिन्नै नसकिने बनिस्कन्छन् । यसको मुख्य कारण हाम्रो व्यवहार र चेतनाको अभाव हो ।

नोटको संरक्षण: केवल अभ्यासको कुरा विशेषज्ञहरूका अनुसार, नोट छाप्न लाग्ने खर्च कागज, मसी, सुरक्षा विशेषता र प्राविधिक पक्षका कारण अत्यधिक हुन्छ । यदि नागरिक तहबाटै

नोटलाई व्यवस्थित रूपमा प्रयोग गरियो भने, नयाँ नोट छान्नुपर्ने आवश्यकता न्यून हुन्छ । यसले राष्ट्रको करोडौं रकम बचत गराउन सक्छ, जुन रकम विकासका अन्य काममा प्रयोग गर्न सकिन्छ ।

सुधारका उपायहरू नोट सफा राख्ने बानी बसाल्नु आवश्यक छ । नोटलाई पर्स वा उचित ठाउँमा राख्ने र भिजेको हात वा फोहोर स्थानबाट जोगाउने अभ्यास गरिनु पर्छ । धार्मिक कार्यमा सचेतता आवश्यक छ । पूजा वा दक्षिणा दिने बेला नोटलाई प्लास्टिक वा कागजमा राखेर दिइने अभ्यास सुरु गरौं ।

नयाँ नोटको मोह त्याग्नु पर्ने बेला आएको छ । दशैंको समयमा अनावश्यक रूपमा नयाँ नोट साट्ने चलनलाई रोक लगाइनु पर्छ । पुराना तर सफा नोट प्रयोग गर्नु श्रेयष्कर हुन्छ । सचेतना अभियान सञ्चालन गरिनुपर्छ । विद्यालय, सामुदायिक संस्था र मिडियामार्फत नोटको संरक्षण सम्बन्धी जनचेतना फैलाउन सकिन्छ ।

दशैंमा नयाँ सन्देश लिएर अधि बहौं

यस वर्षको दशैंमा नयाँ नोट साट्नेभन्दा पनि भएका नोटलाई जतन गर्ने प्रतिबद्धता गर्नु आवश्यक छ । टिका लगाउँदा पुराना तर सफा नोट प्रयोग गर्ने बानीले सांस्कृतिक परम्परा कायम रहनुका साथै राष्ट्रको सम्पत्ति जोगाउन सकिन्छ ।

नेपाली नोटको दयनीय अवस्था केवल आर्थिक होइन, सामाजिक र सांस्कृतिक चेतनाको प्रतिबिम्ब हो । अब समय आएको छ, नागरिक तहबाटै व्यवहारिक परिवर्तन ल्याएर नोटको संरक्षणमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने । राष्ट्रको सम्पत्तिप्रति जिम्मेवार बन्नु अब विकल्प नभएर आवश्यकता बनेको छ ।

क्रान्तिको अर्थ व्यवस्था परिवर्तन हो, सरकार परिवर्तन मात्र होइन : अध्यक्ष बिजुकुट्टे

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टी (नेमकिपा) का अध्यक्ष नारायणमान बिजुकुट्टे (रोहित) ले क्रान्तिको वास्तविक अर्थ सरकार परिवर्तन नभई पुरानो व्यवस्था उल्टाएर नयाँ बन्दोबस्त लागू गर्नु भएको स्पष्ट पारेका छन् ।

संविधान दिवसको अवसरमा शुक्रवार ख्वप मावि, ख्वप कलेज र ख्वप कलेज अफ ल द्वारा आयोजित अन्तरसंवाद कार्यक्रममा बोल्दै अध्यक्ष बिजुकुट्टेले नेपालको वर्तमान राजनीतिक प्रणाली र नेतृत्वप्रति गहिरो असन्तोष प्रकट गरेका छन् ।

“अहिले देशका प्रमुख उत्पादनका साधन-स्रोत (जग्गा, उद्योग, कलकारखाना) सीमित धनी व्यक्तिहरूको हातमा छ । साँच्चिकै क्रान्ति भएको भए ती साधनहरू राष्ट्र र जनताको नियन्त्रणमा आउने थिए । तर, त्यो हासिल गर्न अबै धेरै संघर्ष गर्नुपर्ने देखिन्छ ।” उनले भने ।

कम्युनिस्टको नाममा जनतालाई ठग्नै काम भयो

अध्यक्ष बिजुकुट्टेले एमाले र नेकपा माओवादीलाई लक्षित गर्दै ती दलहरूले पटक-पटक सत्तामा पुगेर पनि आफ्ना घोषणापत्र अनुसार काम नगरेको आरोप लगाए । “कम्युनिस्ट भन्नेहरूले उत्पादनका साधन सामाजिकीकरण गर्छन्, जमिन जोत्नेलाई दिन्छन् । तर, यी काम नगर्नेहरूले आफुलाई कम्युनिस्ट भन्नु ठगी हो,” उनले भने ।

राज्यसत्ता सरकार मात्र होइन “राज्यसत्ता भनेको केवल सरकार, प्रधानमन्त्री वा राष्ट्रपति होइन । राज्यसँग प्रहरी, गुप्तचर, प्रशासन,

राजदूतजस्ता संयन्त्रहरू हुन्छन् । कार्यकारी प्रमुखको निर्देशन मात्तै नभने सरकार निष्क्रिय हुन्छ,” उनले भन्नुभयो ।

राजनीतिको गम्भीरता औल्याउँदै बिजुकुट्टेले थपे, “राजनीति भनेको तरबारको धारमा हिँड्नुजस्तै हो । सन्तुलन कायम गर्न नसक्नेले शासन सत्तामा बस्नु खतरनाक हुन्छ ।” भ्रष्टाचार र अनियमितताको संरक्षण गर्ने शासकहरू दोषी देशमा फैलिएको भ्रष्टाचार र गलत प्रवृत्तिका लागि त्यसलाई संरक्षण गर्ने शासक पाटीहरू जिम्मेवार रहेको भन्दै उहाँले चेतावनी दिदै भने, “सरकारले कारबाही नगरे जनताले आफैं कारबाही गर्ने दिन आउन सक्छ ।”

उनले संविधानलाई समायानुकूल संशोधन गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै भन, “फ्रान्सेली क्रान्तिको १० वर्षमा ४ वटा संविधान बनेका थिए । तर, नेपालको संविधान २०७२ मा नेमकिपाले दिएका ७ बुँदे संशोधन प्रस्ताव सत्ताधारी पार्टीहरूले अस्वीकार गर्दा आजको संकट आएको हो ।”

‘समाजवाद’ ल्याउन पैसाको खेल पर्याप्त छैन

“पैसा बाँडेर संगठन बनाएर न समाजवाद आउँछ, न क्रान्ति नै हुन्छ,” भन्दै उनले समाजवाद स्थापनाका लागि बहुसंख्यक जनता वैचारिक रूपमा तयार हुनु आवश्यक रहेको धारणा व्यक्त गरे ।

उनले थपे, “जुनसुकै पेसा अपनाए पनि राजनीतिक चेतना हुनु आवश्यक

छ । अवसर आएमा त्यसको सदुपयोग गर्ने क्षमतासमेत विकास गर्नुपर्छ ।”

कार्यक्रममा भक्तपुर नगरपालिका नगरप्रमुख तथा कलेज सञ्चालक समितिका अध्यक्ष सुनिल प्रजापतिले संविधान समयको आवश्यकता र जनताको चाहनाअनुसार संशोधन हुनुपर्ने धारणा व्यक्त गरे । उनले उत्पादनका साधनहरूको सामाजिकीकरण, सम्पत्तिको सीमा, योग्यताअनुसारको काम र कामअनुसारको ज्यालालगायत विषय समेटेर संविधान संशोधन आवश्यक रहेको औल्याए ।

प्रजापतिले हालको राजनीतिक अस्थिरताका लागि शासक दलहरूलाई दोषी ठहर गदै भने, “भदौ २३ र २४ गते जनआक्रोश सडकमा पोखिनुको कारण ३५ वर्षदेखिका भ्रष्ट, पक्षपाती र अनियमित शासन प्रणाली हुन् । राष्ट्रपति कार्यालयको भूमिकाले पनि जनताको भावना उल्लंघन गरेको छ ।”

र ा ज न ी ि त क चेतनाका लागि नयाँ पुस्तालाई सचेत बनाउनुपर्ने आवश्यकताख्वप कलेजका प्राचार्य प्रकाशकुमार श्रेष्ठले शासक दलका नेताहरूको दम्भकै कारण भदौको आन्दोलन चर्किएको बताए । “नयाँ पुस्ता राजनीतिक रूपले सचेत र संगठित नहुनुले पनि समस्या गम्भीर भएको हो,” उनले भने ।

कार्यक्रममा ख्वप कलेज अफ लकी प्राचार्य अनिता जधारी, ख्वप माविका प्राचार्य लक्ष्मीप्रसाद कर्माचार्य लगायत शिक्षकहरूको प्रश्नको उत्तर अध्यक्ष बिजुकुट्टेले दिएको थियो ।

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेरर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

बाबा

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५०९३५८०

उमेश श्रेष्ठ

अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेरर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सहयोगी

बचत तथा सेवा केन्द्र सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, बालकुमारी, फोन नं. ६६३३४९५

चन्द्रकृष्ण श्रेष्ठ (जोपाल)

अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को शुभ उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

श्याम कृष्ण कायस्थ

अध्यक्ष तथा

शुभश्री

“आर्थिक तथा सामाजिक विकासका लागि बचत गरौं”
बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

Subhashree Saving & Credit Co-operative Ltd.

मध्यपुर थिमि-४, शंखधर चोक, भक्तपुर, नेपाल ।

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेरर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

ओस्ला

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, दशुटोल, फोन नं. ६६३३६५४५

रोशन बज्राचार्य

अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेरर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सप्तकौशिका

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५०९३५४५

जोविन्द जोजा श्रेष्ठ

अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेरर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

सुन्दर

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक,

कबिन्द्र थिक्का श्रेष्ठ

अध्यक्ष तथा

थिमि टाइम्स साप्ताहिक

– छिमेकी तथा आफना साथीभाइको निन्दा गर्ने बानी परापूर्व कालबाटै मानिसको मनोरंजनको विषय बन्दै आएको छ ।

– प्रेमचन्द

सम्पादकीय

विध्वंसपीडितका लागि सहूलियत : स्वागतयोग्य निर्णय, प्रभावकारी कार्यान्वयनको अपेक्षा

सरकारले हालै मन्त्रिपरिषद् निर्णयमार्फत जेन-जी आन्दोलनको क्रममा क्षतिग्रस्त भएका औद्योगिक तथा व्यावसायिक प्रतिष्ठानलाई लक्षित गर्दै आर्थिक सहूलियत दिने घोषणा गरेको छ। पुनःनिर्माण तथा व्यवसायिक पुनरुत्थानमा टेवा पुगोस् भन्ने उद्देश्यले ल्याइएको यो निर्णय स्वागतयोग्य छ। निजी क्षेत्रप्रति राज्यको यस्तो संवेदनशीलता दीर्घकालीन अर्थतन्त्रको पुनर्जीवनका लागि उत्साहजनक संकेतका रूपमा लिइएको छ।

यसपटकको आन्दोलनले निजी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिमा पुर्‍याएको क्षति नेपालको आधुनिक इतिहासमै अभूतपूर्व रह्यो। उद्योग, व्यापारिक प्रतिष्ठान, कार्यालय, गोदामदेखि निजी निवाससम्म जलेर खरानी भए। यस्तो असाधारण संकटको घडीमा सरकारले निजी क्षेत्रको मनोबल उठाउने उद्देश्यले सहूलियत घोषणा गर्नु सकारात्मक प्रयास हो।

घोषित सहूलियतहरू केवल अनुदानमा सीमित नरही संरचनात्मक सहयोगको रूपमा प्रस्तुत भएका छन्। भन्सार शुल्क छुट, बीमा कम्पनीमार्फत क्षतिको ५० प्रतिशत अग्रिम भुक्तानी, कर्जाको समयावधि थप, सहूलियतपूर्ण कर्जा सुविधा जस्ता निर्णयहरू वास्तवमै राहतदायी हुनसक्ने खालका छन्। विशेषगरी रोजगार यथावत राख्न चाहने व्यवसायलाई प्राथमिकतामा राखेर कर्जा सुविधा दिन लागेको नीति सराहनीय छ। यसले संकटपछिको रोजगारी संरक्षणमा टेवा पुर्‍याउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ।

यद्यपि, नीति बनाउनु सरकारका लागि नयाँ कुरा होइन–वास्तविक चुनौती कार्यान्वयनमै देखिन्छ। ढिलो निर्णय गर्ने प्रवृत्ति, कर्मचारीतन्त्रको जटिल प्रक्रिया, अड्को मानसिकता र टेबलमुनिको लेनदेनजस्ता समस्याले नीति र पीडितबीच गहिरो खाडल खडा गर्न सक्ने खतरा रहन्छ। यस्तो संवेदनशील समयमा पीडित व्यवसायीहरूलाई सहूलियत लिन फेरि राज्यसँग नै संघर्ष गर्नुपर्ने अवस्था आयो भने हाल मात्र अलिकति उठ्न थालेको मनोबल फेरि ध्वस्त हुनेछ।

अर्थमन्त्री रामेश्वर खनाल स्वयम् प्रशासनिक संयन्त्रका भित्री पक्षबाट परिचित अनुभवी व्यक्तित्व हुन्। त्यसैले सहूलियत योजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि उनले आवश्यक राजनीतिक इच्छाशक्ति देखाउने अपेक्षा गर्न सकिन्छ। राहतका नाममा अर्को पीडादायी प्रक्रियाको सुरुआत नहोस् भन्नेमा उनको ध्यान केन्द्रित हुनु अत्यावश्यक छ।

अन्ततः, सरकारले लिएको निर्णय सकारात्मक हो, तर यसको सार्थकता कार्यान्वयनमै निर्भर रहनेछ। केवल नीतिगत घोषणामा सीमित नरही, वास्तविक पीडितसम्म समयमै र सरल प्रक्रियाबाट राहत पुर्‍याउन सकियो भने मात्र यसले आफ्नो उद्देश्य पुरा गर्नेछ। उद्यमशीलताको पुनर्जागरणका लागि यो अवसर निर्णायक बन्न सकोस्–यही हो राज्य संयन्त्रको अग्निपरीक्षा।

अन्त्यमा नेपालीहरूको महान चाड बडा दशैं २०८२ सँगै दिपावली, नेपाल संवत् ११४६, छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा देश-विदेशमा रहनु हुने श्रद्धेय मान्यजन सहित दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरूका साथै हाम्रा पाठक, ग्राहक, विज्ञापनदाता, सहकर्मी, लेखक,विद्वान,स्तम्भकार, विविध पक्षबाट सहयोग गर्नुहुने सहयोगीहरू सबैसबैमा सुख,शान्ति,समृद्धि,सुस्वास्थ्य, दीर्घायु अनि उत्तरोत्तर प्रगति उन्नतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना !!!

विश्वभर उथलपुथल ल्याएका २१ औं शताब्दीका पाँच क्रान्ति

● **हिमाल कोइराला**

३. गुलाबी क्रान्ति (२००३)

सन् १९९१ मा सोभियत संघ विघटन भएपछि जर्जियाले पनि स्वतन्त्रता प्राप्त गरेको थियो । त्यसको छोटो समयमा नै सैन्य विद्रोहको बलमा राष्ट्रपति ज्भियाद गम्साखुर्दिया पदच्युत भए । सन् १९९५ मा आयोजित निर्वाचन जितेर एडुआर्ड शेभार्डनाड्जेले जर्जियाली सत्ता सम्हाले ।

सुरुवाती चरणमा शेभार्डनाड्जेले सरकार जनतामाझ लोकप्रिय थियो । सन् २००२ मा आयोजना भएको राष्ट्रपतीय निर्वाचनमा पनि उनकै जित भयो । तर, धेरैले चाहिँ धाँधली गरेर उनले दोस्रो कार्यकाल जितेको आरोप लगाए । दोस्रो कार्यकालसम्म आइपुग्दा उनको सरकार भ्रष्टाचार र आर्थिक अपचलनजस्ता प्रकरणमा मुछिन पुग्यो । सन् २००३ को नोभेम्बर २ मा आयोजित संसदीय चुनावमा पनि व्यापक धाँधली भयो । शेभार्डनाड्जेलेको सत्तालाई कायम राख्ने प्रयासस्वरूप आयोजित निर्वाचनमा धाँधली भएपछि गयो । यही धाँधली गुलाबी क्रान्तिको आधार बन्यो ।

चुनावको नतिजा सार्वजनिक भएसँगै विपक्षी नेताहरु सडकमा उत्रिएर प्रदर्शन गर्न थाले । उनीहरूको प्रमुख माग थियो- चुनावको नतिजा खारेज, राष्ट्रपति शेभार्डनाड्जेलेको राजीनामा र स्वतन्त्र चुनाव । प्रदर्शनकारीहरूले गुलाबको फूललाई विरोधको प्रतीक बनाए । क्रान्तिको शुरुवात नोभेम्बर ४ मा राजधानी टिब्लिसीमा भएको प्रदर्शनबाट भयो । शुरुमा प्रदर्शनमा थोरै सङ्ख्यामा मात्र मानिसहरूको उपस्थिति देखिन्थ्यो ।

तर, नोभेम्बर २० मा सर्वोच्च अदालतले शेभार्डनाड्जेलेको पक्षमा फैसला गरेपछि विरोधको स्वरूप व्यापक बन्दै गयो । नोभेम्बर २२ मा विपक्षी नेता मिखाइल साकाशभिलीको नेतृत्वमा हजारौं प्रदर्शनकारीले संसद भवन घेरे । सरकारले प्रहरी र सेना प्रयोग गरेर दमन गर्न खोजेको भएपनि सेना प्रदर्शनकारीको पक्षमा थियो ।

हातमा गुलाब बोकेका प्रदर्शनकारीसामु राष्ट्रपति शेभार्डनाड्जेले निरीह भए । शेभार्डनाड्जेले नोभेम्बर २३ मा राजीनामा दिए र भागेर रुस पुगे । पछि सन् २००४ को जनवरीमा आयोजित नयाँ राष्ट्रपतीय चुनावमा साकशभिली निर्वाचित भए । संसदीय निर्वाचनमा पनि उनकै गठबन्धन विजयी भयो ।

४. बङ्गलादेशको जुलाई क्रान्ति (२०२४)

बङ्गलादेशमा सन् २००९ देखि शेख हसिना प्रधानमन्त्रीको पदमा थिइन् । धेरैले उनको शासनलाई अधिनायकवादी चरित्रको ठान्थे । उनले आफ्नो शासन लम्ब्याउन विपक्षीको आवाज दबाउने, विपक्षीलाई चुनावमा भाग लिन बन्देज लगाउने काम गरेकी थिइन् । सन् २०१४, ०१८ र ०२४ मा भएको चुनाव व्यापक धाँधली

भएको आशङ्का गरिएको थियो । सन् २०२४ मा भएको संसदीय निर्वाचनमा हसिनाको अवामी लिगले बहुमत ल्याएर सरकार बनायो ।

तर, सरकारी नियुक्तिमा स्वतन्त्रता सङ्ग्राममा सहभागी लडाकुका सन्ततिलाई दिइएको कोटा वृद्धि गर्ने कदम उनका लागि भारी पर्न गयो । गत वर्षको जुनमा त्यहाँको सर्वोच्च अदालतले सरकारी कोटा वृद्धिसम्बन्धी विवादास्पद फैसला सुनाएपछि विद्यार्थीहरू प्रदर्शनमा उत्रिए ।

सु र क्षा क मी ल आन्दोलन दबाउन बल प्रयोग गरे । सुरक्षाकर्मीको गोली लागेर सयौं आन्दोलनकारी मारिए । सुरक्षामर्कीको दमनले आन्दोलन अझ उग्र भयो । सुरक्षामर्मीले आन्दोलन नियन्त्रणमा लिन सकेनन् । यद्यपि पछि हसिना कोटा बढाउने कदमबाट पछि हटिन् । तर, आन्दोलन थामिएन । आन्दोलनकारीले सरकारी कार्यालय, नेता मन्त्रीका घरमा प्रवेश गरी तोडफोड र आगजनी गर्न लागे ।

हसिनालाई सेनाले साथ देला भन्ने अपेक्षा थियो । सेनाले साथ दिए आन्दोलनलाई जसरी पनि दबाएरै छाड्ने उनको विचार थियो । हुन पनि सेना प्रमुख वाकार उज-जमान हसिनाका टाढाका नातेदार पर्थे । अगस्टको पहिलो साता आन्दोलन चर्किन थालेपछि जमानसँग हसिनाले संवाद गरिन् । तर, जमानले हसिनाको पक्ष लिन मानेनन् । उनले हसिनालाई राजीनामा दिएर मार्ग प्रशस्त गर्न आग्रह गरे ।

विद्यार्थी र युवाको नेतृत्वमा भएको आन्दोलन दबाउन सेनाले साथ नदिने भएपछि गत वर्ष अगस्ट ५ का दिन हसिनाले घुँडा टेकिन् । उनले दिएको राजीनामा स्वीकृत गर्दै राष्ट्रपति मोहम्मद शहाबुद्दिनले संसद भङ्गको घोषणा गरे । उनी भागेर भारत पुगिन् । अझै उनी भारतमै बसिरहेकी छन् ।

त्यसपछि सेनाप्रमुख जमानले पत्रकार सम्मेलन आयोजना गर्दै देशको सम्पूर्ण व्यवस्था आफूले नियन्त्रणमा लिएको घोषणा गरे । उनले प्रदर्शनकारीको माग पूरा गर्न सेनाले पूर्ण साथ दिने वाचा गरे । उनले सबै पक्षलाई वार्तामा आउन र छलफल गरी अन्तरिम सरकार गठन गर्न आह्वान पनि गरे ।

जमानको आह्वानअनुसार

आन्दोलनको नेतृत्व गरेका विद्यार्थी नेताहरु, अन्य दलका नेताहरु, बुद्धिजीवी र अन्य नागरिक समाजका अगुवाहरूको बैठक डाकियो । बैठकको निर्णयअनुसार राष्ट्रपति शाहबुद्दिनले नोबेल पुरस्कार विजेता मोहम्मद युनुसलाई अन्तरिम सरकारप्रमुख नियुक्त गरे ।

त्यसबेला युनुस स्वास्थ्य जाँचका लागि फ्रान्सको राजधानी पेरिसमा थिए । तर, आन्दोलनकारीको विशेष आग्रहमा उनी बङ्गलादेश फर्किए । पछि उनले विद्यार्थी नेता, नागरिक समाजका अगुवा लगायत सम्मिलित मन्त्रिपरिषद् गठन गरे । युनुसलाई नयाँ निर्वाचन गराउने म्यान्डेटसहित अन्तरिम सरकारको प्रमुख सल्लाहकार पद दिएर नेतृत्व प्रदान गरियो । अहिले पनि उनै युनुसले बङ्गलादेशको अन्तरिम सरकार चलाइरहेका छन् । उनले अर्को वर्षको फेब्रुअरी महिनामा निर्वाचन गराउने वाचा गरेका छन् ।

५. अरब वसन्त (२०११)

उत्तर अफ्रिका र मध्यपूर्वमा अर्वास्थित अरब मुलुकहरूमा लामो समयदेखि अधिनायकवादी सरकार सत्तामा थिए । ती मुलुकहरूमा भ्रष्टाचार, अनियमितता, विपक्षीको दमन, स्वेच्छाचारिता, नागरिक अधिकारको उल्लङ्घनजस्ता गतिविधि निरन्तर चलिरहेको थियो । यस्तो अवस्थाको विरोध गर्न सन् २०१०को अन्त्यमा उत्तर अफ्रिकी मुलुक ट्युनिशियाको सिदी बौजिद शहरको सडकमा एक युवा व्यापारी मोहम्मद बौआजिजीले आत्मदाह गरे ।

यो आत्मदाहबाट सल्किएको आन्दोलन र क्रान्तिको डङ्गेलो पुरै उत्तर अफ्रिका र मध्यपूर्वमा फैलियो यो आन्दोलनलाई आम भाषामा ‘अरब वसन्त’ भन्ने गरिन्छ । ट्युनिशियाबाट शुरू भएको यो आन्दोलन सामाजिक सञ्जालको माध्यमबाट छिमेकी देशहरू इजिप्ट, लिबिया, सिरिया, यमन र बहराइनसम्म फैलियो ।

विशेषगरी शिक्षित तर बेरोजगार युवाहरू यस क्रान्तिमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका थिए । यस आन्दोलनमा प्रदर्शनकारीलाई संगठित गर्न र प्रदर्शनको सन्देश विश्वसामु पुर्‍याउन फेसबुक, ट्विटर, युट्युबजस्ता सामाजिक सञ्जालले पनि महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेका थिए ।

बौआजिजीको आत्मदाहसँगै ट्युनिशियामा शुरू भएको व्यापक

प्रदर्शनका कारण विगत २३ वर्षदेखि सत्तामा रहेका राष्ट्रपति जिन अल-अबिदिन बेन अली जनवरी २०११ मा देश छोडेर भागे । त्यसैगरी, उत्तर अफ्रिकाकै अर्को देश इजिप्टको तहरीर स्क्वायरमा पनि लाखौं जनताले ३० वर्षदेखि सत्तामा रहेका होस्नी मुबारकको विरोधमा प्रदर्शन गरे ।

प्रदर्शनका कारण सन् २०११ को फेब्रुअरीमा मुबारक पनि सत्ताच्युत भए । सन् २०१२ मा मोहम्मद मोर्सी राष्ट्रपतिमा निर्वाचित भएपनि त्यसको एक वर्षपछि इजिप्टको सेनाले कू गरी सत्ता आफ्नो हातमा लियो ।

लिबियामा तीन दशकभन्दा लामो समयदेखि मुअम्मर गद्दाफीको स्वेच्छाचारी र अधिनायकवादी शासन थियो । अरब वसन्तको हावाले लिबियालाई पनि भेट्यो ।

लिबियामा भएको शान्तिपूर्ण प्रदर्शनलाई दमन गर्न खोज्दा हिंसा फैलियो र गृहयुद्धमा परिणत भयो । गृहयुद्धमा नेटोको सैन्य हस्तक्षेपपछि सन् २०११ मा गद्दाफी मारिए । यद्यपि लिबियामा शान्ति स्थापना हुन सकेन । त्यहाँ अझै पनि विभिन्न सशस्त्र समूहहरू सक्रिय छन् ।

अरब वसन्तको प्रदर्शन मध्यपूर्वी मुलुक सिरियामा पनि फैलियो । सिरियामा पनि लामो समयदेखि बशर अल असदले शासन गरिरहेका थिए । असदले पनि शान्तिपूर्ण प्रदर्शन दबाउन खोज्दा गृहयुद्ध निम्तियो ।

अनेकौं सशस्त्र समूह संलग्न गृहयुद्धका कारण लाखौं मानिसहरू मारिए भने दशौं लाख विदेश पलायन भए । यद्यपि गत वर्ष विद्रोहीको व्यापक हमलापछि असदको सत्ता च्युत भयो र विद्रोही नेता अहमद अल शराले सिरियाको सत्ता कब्जा गरे ।

अरब वसन्तकै परिणामस्वरूप अर्को मध्यपूर्वी मुलुक यमनमा पनि राष्ट्रपति अली अब्दुल्लाह सालेहको सरकार ढल्यो । उनले सन् २०१२ मा पदच्युत भएका थिए । यद्यपि यमनमा शान्ति स्थापना हुन सकेन । यमन गृहयुद्धमा फस्नो ।

सन् २०१४ मा यमनमा हुथी समूहले आफ्नो आक्रमणलाई तीव्र बनायो । यसको जवाफस्वरूप साउदी अरबसहितका मुलुकले सैन्य कारवाही सञ्चालन गरे । गृहयुद्ध र सैन्य हस्तक्षेपपछि अहिले यमनमा ठूलो मानवीय सङ्कट पैदा भएको छ । खबरहब

समाप्त

२०८२ को बडा दशै, तिहार, नेपाल संवत् ११४५, छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, यातायात व्यवसायी, चालक, सहचालक कर्मचारी, शुभचिन्तक लगायत स्वदेश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीजनहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायुको कामना सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं !!

राजेश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

ओस्ला नेपाल, परिवार

मध्यपुर थिमि, भक्तपुर

किम जोङ उनको संकेत : “हातहतियार नत्याग्ने, तर ट्रम्पसँग वार्ता खुला”

काठमाडौं । उत्तर कोरियाली नेता किम जोङ उनले अमेरिकी पूर्व राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पसँग भविष्यमा वार्ता गर्न आफू खुला रहेको संकेत दिएका छन् । संसद्मा दिएको विस्तृत भाषणमा किमले ट्रम्पसँगका ‘मनपर्ने सम्झना’ अझै ताजा रहेको बताउँदै, यदि आफ्नो आणविक कार्यक्रमलाई स्वीकार गरिएमा अमेरिकासँग सहअस्तित्व सम्भव हुने उल्लेख गरे ।

किमको भनाइ अनुसार, उत्तर कोरियाले आफ्नो आणविक हातहतियार कहिल्यै त्याग्ने छैन । “हामीले हतियार छाड्ने छैनौं । इतिहासले देखाएको छ—जसले हतियार त्याग्छ, उसले अस्तित्व गुमाउँछ,” उनले भने । अमेरिकी नीति र प्रतिबन्धका बाबजुद उत्तर कोरियाले आत्मनिर्भरता र सैन्य क्षमता अभिवृद्धि गरेको दावी पनि किमले गरेका छन् ।

किम र ट्रम्पबीच डोनाल्ड ट्रम्पको पहिलो कार्यकालमा तीनपटक उच्चस्तरीय शिखर वार्ता भएका थिए । सन् २०१८ मा सिंगापुर, २०१९ मा हनोई र त्यसपछि प्यानमुनजोममा उनीहरूबीच ऐतिहासिक भेटवार्ता भए पनि उत्तर कोरियाको आणविक कार्यक्रमबारे ठोस सहमति जुट्न सकेको थिएन । हनोई वार्ता असफल

भएपछि संवादको प्रक्रिया रोकिएको थियो ।

तर अहिले किमको पछिल्लो अभिव्यक्तिले पूर्व राष्ट्रपति ट्रम्पसँगको व्यक्तिगत सम्बन्ध अझै सकारात्मक रहेको देखिएको विश्लेषकहरू बताउँछन् ।

“शान्तिपूर्ण सहअस्तित्व सम्भव छ”

किमले अमेरिकालाई निशस्त्रीकरणको ‘भ्रम’ त्यागेर यथार्थ स्वीकार्न आग्रह गर्दै भने, “यदि अमेरिकाले हाम्रो अस्तित्व र सुरक्षाको हकलाई मान्यता दिन्छ भने, हामी शान्तिपूर्ण सहअस्तित्वका लागि तयार छौं ।”

तर उनले स्पष्ट पारे—उत्तर कोरियाले अब कुनै पनि हालतमा आफ्नो आणविक हतियार त्याग्ने छैन । उनले संयुक्त राष्ट्रसंघका कडा प्रतिबन्धलाई पनि अस्वीकार गर्दै ती प्रतिबन्धहरूले उल्टै उत्तर कोरियालाई अझ आत्मनिर्भर र शक्तिशाली बनाएको बताए ।

दक्षिण कोरियासँगको सम्बन्धमा कटुता: ‘सहकार्यको कुनै आवश्यकता छैन’ दक्षिण कोरियासँगको सम्बन्धबारे भने किमको धारणा अझ कठोर बनेको छ । उनले भने, “हामीसँग दक्षिण कोरियासँग बस्नुपर्ने कुनै कारण छैन ।” हालै उत्तर कोरियाले दक्षिण

कोरियालाई प्रमुख शत्रु घोषणा गर्दै दुई देशलाई जोड्ने रेल र सडक सम्पर्क पनि अवरुद्ध गरिसकेको छ ।

रूससँग वलियो साभेदारी विश्लेषकहरूका अनुसार किम हाल रूससँगको सैन्य सहकार्यबाट थप उत्साहित बनेका छन् । युक्रेन युद्धको सन्दर्भमा उत्तर कोरियाले मस्कोलाई ठूलो संख्यामा हतियार उपलब्ध गराएको र बदला स्वरूप रूसबाट सुरक्षा सहयोग लिएको विश्वास गरिन्छ । सन् २०२४ मा रूसी राष्ट्रपति भ्लादिमिर पुटिनको उत्तर कोरिया भ्रमणपछि दुवै देशबीच रक्षा सम्झौता भएको थियो ।

दक्षिण कोरियाले रूस र उत्तर कोरियाबीच संवेदनशील सैन्य प्रविधिको आदानप्रदान हुन सक्ने भन्दै चिन्ता व्यक्त गर्दै आएको छ ।

आगामी महिना दक्षिण कोरियाको ग्योङ्जुमा हुने एशिया-प्रशान्त आर्थिक सहयोग (एपिइसी) शिखर सम्मेलनमा ट्रम्पको सहभागिता अपेक्षित छ । किमको पछिल्लो टिप्पणीले यही सम्मेलनका सन्दर्भमा सम्भावित अनपेक्षित भेटवार्ताको संकेत दिएको विश्लेषकहरूको धारणा छ ।

दक्षिण कोरियाको क्युङनाम विश्वविद्यालयका प्राध्यापक लिम युल-चुल भन्छन्, “किमले ट्रम्पको नोबेल पुरस्कारप्रतिको चाहना समेत संकेत गर्दै वार्ताको ढोका खुला राखेका छन् ।”

पूर्व उत्तर कोरियाली अधिकारी याङ मू-जिनका अनुसार किमको भाषणले आन्तरिक राजनीतिक सन्देश पनि बोकेको छ । “यो भाषण विदेशीतर्फ मात्र होइन, आन्तरिक स्थिरता कायम गर्ने उद्देश्यसहित गरिएको देखिन्छ,” याङले टिप्पणी गरे ।

“घडी र कचौराबाट सुरु भएको जुगेडा कप”, रानाथारु समुदायको गौरवमय खेलकुद यात्रा

धनगढी । सुदूरपश्चिमका कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लामा मात्र बसोबास गर्ने रानाथारु समुदाय पछिल्लो समय खेलकुदको माध्यमबाट राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रियस्तरमा आफ्नो छुट्टै पहिचान बनाउँदै अघि बढेको छ । यही क्रममा धनगढी उपमहानगरपालिका-१० स्थित जुगेडामा असोज ४ गतेदेखि सुरु भएको निसर्ग इन्डो-नेपाल जुगेडा कप भलिबल प्रतियोगिता रानाथारु समुदायको सांस्कृतिक तथा खेलकुद गौरवको प्रतीक बन्दै गएको छ ।

यस वर्ष प्रतियोगितामा नेपाल र भारतका १६ टोली सहभागी छन् । ‘जुगेडा कप’ मात्र खेलकुद प्रतिस्पर्धा नभई रानाथारु समुदायको संस्कृति, पहिचान र सामाजिक एकताको महत्त्वपूर्ण माध्यमका रूपमा स्थापित हुँदै गएको छ ।

२०५६ सालमा घडी र कचौराबाट सुरुआत प्रतियोगिताको सुरुवात सन् १९९९ (वि.सं. २०५६) मा समुदायका अग्रजहरूले मनोरञ्जन र आपसी सद्भाव अभिवृद्धिका लागि गरेका थिए । त्यतिबेला पुरस्कार स्वरूप घडी र कचौरा जस्ता सामान्य सामग्री वितरण गरिन्थ्यो ।

संयुक्त राना जनचेतना परिवारका अध्यक्ष रवि राना भन्छन्, “त्यो समय पुरस्कारभन्दा पनि समुदायको जमघट र भाईचाराको भावना महत्त्वपूर्ण थियो ।”

पुनः सञ्चालनपछि वृहत् र व्यावसायिक रूप करिब १५-१६ वर्ष उत्साहपूर्वक सञ्चालन भएपछिको एक विश्रामपछि, २०७२ सालमा ‘संयुक्त राना जनचेतना परिवार’ नामक संस्था गठन गरिएसँगै प्रतियोगिताले पुनः निरन्तरता पायो । पछिल्लो समय प्रतियोगिता व्यावसायिक र वृहत् रूपमा परिणत भएको छ ।

१० हजार रुपैयाँबाट सुरु भएको पुरस्कार राशी अहिले बढेर १ लाख ६१ हजार रुपैयाँ पुगेको छ । साथै, प्रतियोगितामा नेपालका चर्चित क्लबहरू र भारतका राष्ट्रिय स्तरका खेलाडीहरूको सहभागिताले यसको स्तरलाई अझ उचाइमा पुर्‍याएको छ ।

‘जुगेडा कप’ले रानाथारु समुदायका युवाहरूमा खेलप्रतिको रुचि बढाएको छ । यही प्रतियोगिताबाट उदाएका अशोक राना जस्ता खेलाडीहरूले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा आफ्नो पहिचान बनाएका छन् ।

“नयाँ प्रतिभा पहिचान गर्ने र तिनलाई राष्ट्रिय मञ्चसम्म पुर्‍याउने माध्यम बनेको छ जुगेडा कप,” अध्यक्ष राना भन्छन् ।

प्रतियोगिता स्थल केवल भलिबल मैदान मात्र होइन, रानाथारु समुदायको सांस्कृतिक प्रदर्शनी स्थल पनि बनेको छ । भेषभूषा, परम्परागत खानपान र सांस्कृतिक स्टलमार्फत समुदायको मौलिक संस्कृति बाहिरबाट आउने खेलाडी र दर्शकहरू माफ्न परिचित गराइएको छ ।

नेपाल-भारत सीमा नजिकै आयोजना हुने भएकोले प्रतियोगितामा सुरुदेखि नै भारतीय टोलीको सहभागिता रहँदै आएको छ । पहिले स्थानीय भारतीय टोली मात्र सहभागी हुन्थे भने अहिले राष्ट्रिय स्तरका खेलाडीहरू पनि सहभागी हुन थालेका छन् । त्यसैले प्रतियोगिता अहिले ‘इन्डो-नेपाल जुगेडा कप’ को रूपमा परिचित हुँदै गएको छ ।

यसले दुई देशबीचको स्थानीय स्तरको सम्बन्ध प्रगाढ बनाउन महत्त्वपूर्ण भूमिका खेलेको आयोजकको भनाइ छ ।

प्रतियोगिता सञ्चालनको क्रममा अझै पनि केही चुनौतीहरू विद्यमान छन् । स्थानीय व्यापारी, वडा कार्यालय र प्रदेश खेलकुद परिषद्को सहयोग पाइरहे पनि स्थायी पूर्वाधार र खेलमैदानको व्यवस्थापनका लागि सरकारको थप सहयोग आवश्यक रहेको अध्यक्ष रानाको भनाइ छ । “पूर्वाधार मजबुत भइदिए प्रतियोगिता अझ व्यवस्थित र स्तरीय बनाउन सहज हुनेथियो,” उनले भने ।

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

प्रोमिनेन्ट

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार
मध्यपुर थिमि नगरपालिका-६, बाहाखाबजार, फोन नं. ६६३५०२६

नरगोविन्द शंखदेव
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

दिव्यश्वरी

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार
मध्यपुर थिमि-१, दिव्यवरी, लोहकिल्थली, फोन नं. ६६३४७५३

अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

नव आदर्श

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार
मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५०९३५५५

राकेश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

कार्यविनायक

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार
मध्यपुर थिमि नगरपालिका-४, शंखधरचोक, फोन नं. ५०९३३२४

विजय श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ–दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

जयकृष्ण दुवाल
अध्यक्ष तथा

उपकार

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
Upakar Savings & Credit Co-operative Society Ltd.
उपकार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

मध्यपुर थिमि-६, बाहाखाबजार, भक्तपुर, फोन नं. ६६३३६४३/६६३०९२५

नयाँ किन्नु अघि एन्ड्रोइडमा यी सेटिङ परीक्षण गर्नुहोस्

काठमाडौँ । धेरैजसो प्रयोगकर्ताले केही समयपछि आफ्नो एन्ड्रोइड स्मार्टफोन सुस्त हुँदै गएको अनुभव गर्छन् । स्क्रिन ट्याप गर्दा ढिलाइ हुनु, एप खोल्दा समय लाग्नु वा सामान्य कार्यमा अड्किने समस्या देखापरेपछि नयाँ फोन किन्ने विचार आउनु स्वाभाविक नै हो । तर, यस्ता सामान्य समस्याका लागि हजारौँ रूपैयाँ खर्च गर्नु अघि तपाईंले एउटा सानो तर प्रभावकारी उपाय अपनाएर हेर्नुहोस् – जुन उपायले तपाईंको फोनलाई नयाँ जस्तै छिटो बनाउन सक्छ ।

एक प्रयोगकर्ताको अनुभव अनुसार, महिनादेखि फोन सुस्त भएर दैनिक काममा समस्या भइरहेको थियो । किबोर्ड ढिलो काम गर्ने, नोटिफिकेसन खोल्दा अड्किने र एप लोड हुन समय लाग्ने जस्ता समस्या सामान्य भइसकेका थिए । उनले अनुपयोगी एपहरू हटाउने, क्यास क्लियर गर्ने, मेमोरी खाली गर्ने र फोन रिस्टार्ट गर्ने उपायहरू पनि अपनाए, तर दीर्घकालीन समाधान भने भएन ।

अन्ततः उनले एन्ड्रोइडको 'डेभलपर अप्सन' भित्र लुकेको एक विशेष सेटिङ परिवर्तन गरेपछि फोनको समग्र प्रदर्शनमा उल्लेखनीय सुधार देखिएको अनुभव गरे ।

डेभलपर अप्सनको 'एनीमेसन स्केल' ले ल्यायो सुधार एन्ड्रोइड फोनमा एप खोल्दा,

स्क्रिन स्विच गर्दा वा मेनुहरू चलाउँदा देखिने एनिमेसन (भिजुअल ट्रान्जिसन) हरू फोनको लुक्सका लागि उपयोगी भए पनि, यिनै एनिमेसनहरूले फोनको प्रतिक्रिया समय बढाउने काम गर्छन् ।

यी एनीमेसनहरूको गति घटाएपछि फोन छिटो महसुस हुन्छ, यद्यपि फोनको हार्डवेयर परिवर्तन हुँदैन । प्रयोगकर्ताको अनुभव अनुसार, उक्त सेटिङ परिवर्तन गरेपछि फोन 'नयाँ जस्तो' गतिशील भएको महसुस भयो ।

सेटिङ कसरी परिवर्तन गर्ने ? निम्न चरणहरू पालना गरेर तपाईंले पनि यो सेटिङ सक्रिय गर्न सक्नुहुन्छ:

Settings मा जानुहोस्
About phone मा ट्याप गर्नुहोस्
Software information मा प्रवेश गर्नुहोस्
त्यहाँ रहेको Build number मा सात पटक लगातार ट्याप गर्नुहोस्
यो क्रममा पिन वा पासवर्ड मागिन सक्छ – प्रविष्ट गर्नुहोस्
अब डेभलपर अप्सन सक्रिय हुनेछ
फेरि Settings मा फर्केर डेभलपर अप्सन खोल्नुहोस्
तल स्क्रोल गरेर यी तीन सेटिङहरू खोज्नुहोस्:
Window animation scale
Transition animation scale
Animator duration scale

हार्ट अट्याकबाट बच्न दैनिक व्यायाम अनिवार्य

गाजियाबाद, भारत - व्यस्त जीवनशैली, ढिलो रातिसम्म मोबाइल र ल्यापटप प्रयोग, अनि शारीरिक सक्रियताको कमी - यस्ता कारणले आजको पुस्तामा हृदयसम्बन्धी समस्याहरू तीव्र गतिमा बढ्दै गएका छन्। यस्तै समस्याबाट जोगिनको लागि नियमित व्यायाम, विशेषतः दौड (रनिंग), सबैभन्दा सजिलो र प्रभावकारी उपाय हो भन्नेमा स्वास्थ्य विशेषज्ञहरूले जोड दिएका छन्।

यशोदा मेडिसिटी गाजियाबादका कार्डियाक सर्जरी निर्देशक डा. रचित सक्सेनाका अनुसार, हरेक दिनको थोरै समय व्यायाम र दौडमा खर्च गर्दा न त मोटोपनाको समस्या रहन्छ, न मधुमेह (डायबिटीज) नियन्त्रण बाहिर जान्छ, न त रक्तचाप (ब्लड प्रेशर) असन्तुलित हुन्छ। साथसाथै, मास्तिष्क पनि सक्रिय रहन्छ।

उनका अनुसार, आजको डिजिटल युगमा मानिसहरू रातभर मोबाइल र ल्यापटपमा व्यस्त हुन्छन्, जसले मानसिक थकान त दिन्छ नै, शरीरलाई पनि निष्क्रिय बनाउँछ। यस्ता अवस्थामा नियमित व्यायामले शारीरिक मात्र नभई मानसिक स्वास्थ्यमा समेत उल्लेखनीय सुधार ल्याउने उनले बताए।

कार्डियाक फिटनेसका लागि दौड अपरिहार्य डा. सक्सेना भन्छन्, “योग, वाक र रनिङ-तीनै व्यायामका आ-आफ्नै लाभ छन्। तर हृदयलाई स्वस्थ राख्न चाहिने वास्तविक कार्डियो एक्सरसाइज भने दौड हो। जब शरीरको सामान्य हर्टबीट ७०-८० बाट बढेर १३०-१४० पुग्छ, तब मात्र त्यो कार्डियाक व्यायाम मानिन्छ।”

यसले तौल नियन्त्रणमा राख्नुका साथै मधुमेह र ब्लड प्रेशर सन्तुलनमा राख्न मद्दत गर्छ र दिललाई मजबुत बनाउँछ।

दौड सुरु गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू डा. सक्सेनाका अनुसार, हरेक दिन ३०-४० मिनेट व्यायाम गर्नु उपयुक्त मानिन्छ, जसमा कम्तीमा १० मिनेट दौड समावेश हुनु आवश्यक छ। तर, दौड सुरु गर्नुअघि वाक, त्यसपछि ब्रिस्क वाक अनि रनिङतर्फ क्रमशः अघि बढ्नु उपयुक्त हुन्छ।

यदि दौडका क्रममा छाती भारी हुने, अत्यधिक पसिना आउने वा असहज महसुस हुने जस्ता लक्षण देखा परेमा तुरुन्त चिकित्सकको सल्लाह लिनु आवश्यक छ। विशेषतः ४० वर्षभन्दा माथिको उमेर समूहका व्यक्तिहरूले दौड सुरु गर्नु अघि कार्डियाक परीक्षण गराउनु पर्ने उनले सुझाएका छन्।

म्याराथनको आयोजना - स्वास्थ्यप्रति सचेतना फैलाउने प्रयास स्वस्थ जीवनशैलीका लागि सचेतना फैलाउने उद्देश्यले यशोदा मेडिसिटीले विगत ३ वर्षदेखि 'म्याराथन दौड' आयोजना गर्दै आएको छ। यस वर्ष पनि सेप्टेम्बर २८ मा 'वर्ल्ड हार्ट डे' को अवसर पारेर म्याराथन आयोजना हुँदैछ। यसमा ३ किमी, ५ किमी, ११ किमी र २१ किमीको दौड समावेश गरिएको छ।

डा. सक्सेनाले सबैलाई स्वास्थ्य र हृदयका लागि दौडमा सहभागी हुन आग्रह गरेका छन्। “डाक्टरको चाहना भनेकै मानिसहरू विरामी नहोस् भन्ने हो। त्यसैले, आफैँका लागि, आफ्नै स्वास्थ्यका लागि दौडनुहोस्,” उनले भने।

यो समाचार स्वास्थ्य सम्बन्धी जानकारी मात्र हो । दौड वा कुनै पनि व्यायाम सुरु गर्नु अघि स्वास्थ्य अवस्था अनुसार चिकित्सकको सल्लाह लिनु उपयुक्त हुन्छ ।

“जन्मदेखि मृत्युसम्म, उपकार बचत घरघरमा” नाराका साथ उपकारको ३१ औँ वार्षिक साधारण सभा सम्पन्न

मध्यपुरथिमि । उपकार बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको ३१ औँ वार्षिक साधारण सभा भव्य रूपमा सम्पन्न भएको छ। शुक्रवार सम्पन्न सभामा संस्थापक अध्यक्ष कृष्णबहादुर घःजुको प्रमुख आतिथ्य तथा अध्यक्ष जयकृष्ण दुवालको अध्यक्षतामा कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो।

सभामा संस्थापक अध्यक्ष घःजुले उपकार साकोस स्थापनाकालदेखि नै आर्थिक, सामाजिक र साँस्कृतिक उन्नतिमा समर्पित रहँदै आएको उल्लेख गर्दै “जन्मदेखि मृत्युसम्म, उपकार बचत घरघरमा” भन्ने नारासहित संस्था समुदायको सुखदुःखमा साथ दिँदै अगाडि बढिरहेको बताउनुभयो।

सहकारी क्षेत्रको हालको अवस्थाप्रति चिन्ता व्यक्त गर्दै अध्यक्ष घःजुले केही वर्षयता स्वार्थपूर्तिमा लिप्त केही तत्वहरू सहकारी क्षेत्रमा प्रवेश गरी सहकारी ऐन, नियम, मूल्य र मान्यतामाथि नै आघात पुऱ्याएको आरोप लगाउनुभयो। उहाँले यस्ता व्यक्तिहरूले सदस्यहरूको बचतलाई व्यक्तिगत सम्पत्ति बनाउन खोजेको भन्दै कडा आलोचना गर्नुभयो।

त्यस्तै, वर्तमान सहकारी संकटप्रति प्रकाश पाउँदै अध्यक्ष जयकृष्ण दुवालले ऋण असुलीमा देखिएको समस्या, अत्यधिक तरलता वृद्धि र सरकारको कमजोर नियमनका कारण सहकारी संस्थाहरू थप संकटमा परेको बताउनुभयो। उहाँले सहकारीहरूलाई उत्साहित गर्नेभन्दा पनि अनुशासनात्मक निर्देशन मात्र दिइने प्रवृत्तिले स्वस्थ सहकारी प्रणालीलाई असर पुऱ्याइरहेको टिप्पणी गर्नुभयो।

संस्थाका कोषाध्यक्ष रवि घःजुले आर्थिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्दै हालसम्म संस्थामा ५,२३३ जना शेयर सदस्य (२,७६७ महिला र २,४६६ पुरुष) रहेको जानकारी दिनुभयो। उहाँका अनुसार आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को अन्त्यसम्ममा संस्थाले ८ करोड ८४ लाख ७२ हजार २ सय रूपैयाँ बराबरको शेयर पुँजी संकलन गरेको छ।

त्यसैगरी, विभिन्न शिर्षकमा कूल १ अर्ब १० करोड २२ लाख ४८ हजार ९ सय २ रूपैयाँ बचत संकलन गरिँदा सोही अवधिमा ६० करोड ९७ लाख रूपैयाँभन्दा बढी ऋण लगानी गरिएको छ। संस्थाले सो आर्थिक वर्षमा १ करोड ७५ लाख २८ हजार रूपैयाँ सञ्चालन नाफा गरेको छ भने कूल सम्पत्ति, दायित्व वासलात १ अर्ब ३१ करोड ६० लाख रूपैयाँ पुगेको छ।

कार्यक्रममा उपाध्यक्ष बाबुकाजी छुजुले स्वागत मन्तव्य दिँदै वर्तमान चुनौतीबीच पनि संस्थाले सदस्यहरूको बचत सुरक्षित रूपमा व्यवस्थापन गरिरहेको दावी गर्नुभयो। संस्थाका सचिव तुल्लिषकृष्ण छुजु, लेखा सुपरिवेक्षण समितिका संयोजक कान्छाभक्त घःजु लगायत वक्ताहरूले मुलुकमा देखा परेका सहकारी संकटकका कारण र समाधानका उपायबारे धारणा राख्नुभएको थियो।

उक्त साधारण सभाले सहकारी क्षेत्रको सुदृढीकरण, सदस्यहित केन्द्रित सेवा विस्तार र उत्तरदायी सहकारी सञ्चालनमा प्रतिबद्धता व्यक्त गर्दै सम्पन्न भएको थियो।

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण खलःका सदस्य, शुभचिन्तक, थिमिवासी तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

रत्नसुन्दर कायस्थ
अध्यक्ष तथा

शान्ति खलः परिवार

ढल्को, काठमाडौँ, नेपाल ।

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

महेश्वरमान श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

मध्यपुर

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि नगरपालिका-३, गठ्ठाघर चोक, फोन नं. ०१-६२७६६३४

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

नरेश श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

किसान

बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि-४, निगपुखु (दूईपोखरी), फोन नं. ६६३१०७१

मोहनी नखः तथा बिजयादशमी २०८२ को उपलक्ष्यमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, शुभचिन्तक तथा नेपाली दाजुभाइ-दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, दीर्घायु एवं उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

अष्टराम प्रजापति
अध्यक्ष तथा

जय सिद्धिकाली माई

बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. परिवार

मध्यपुर थिमि न.पा.-६, सिद्धिकाली मन्दिर परिसर, फोन नं. ०१-५९१६५७७

२०८२ को बडा दशै, तिहार, नेपाल संवत् १९४५, छठ पर्वसमेतको पावन अवसरमा सम्पूर्ण शेयर सदस्य, यातायात व्यवसायी, चालक, सहचालक कर्मचारी, शुभचिन्तक लगायत स्वदेश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीजनहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि, सुस्वास्थ्य दीर्घायुको कामना सहित उत्तरोत्तर प्रगतिको निमित्त हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं !!

जगदिशमान श्रेष्ठ
अध्यक्ष तथा

शंखधर

नयाँबाटो थिमि यातायात प्रा.लि. परिवार

मध्यपुर थिमि, शंखधरचोक भक्तपुर

24 Sep., 2025 Wednesday

गैरखाद्य वस्तुतर्फ, लताकपडा र जुता-चप्पल वजारमा यस वर्ष उल्लेख्य वृद्धि भएको छ। राष्ट्रिय व्यापार महासंघका अध्यक्ष मनोज श्रेष्ठका अनुसार, १० देखि १५ प्रतिशतसम्म मूल्य वृद्धिको प्रमुख कारण विदेशी मुद्रा विनिमय दरमा आएको अवमूल्यन र ढुवानी लागतको वृद्धि हो। गत साउनमा अमेरिकी डलरसँग नेपाली रुपैयाँको विनिमय दर १२५ को आसपासमा

अवरोध र प्राकृतिक विपत्तिहरूले
बजार मूल्यलाई आगामी
महिनाहरूमा पनि संवेदनशील
बनाउउन सक्ने सम्भावना छ ।
यसैले, उपभोक्ताले यस वर्षको
दसैँमा खाद्य वस्तुमा राहत अनुभव
गर्ने भए पनि गैरखाद्य वस्तुको मूल्य
वृद्धिले त्यो राहतलाई आंशिक रूपमा
निष्प्रभावी बनाउन सक्छ । भविष्यमा
क्षेत्रियत्व ल्याउनु सरकार र निजी
स्वास्थ्य अपूर्ण श्रृंखला व्यवस्थापन,
विदेशी मुद्रा बजार स्थिरीकरण, र
मूल्य नियन्त्रण रणनीतिमा ध्यान
दिन आवश्यक देखिन्छ । यसरी, दसैँ
बजार मूल्यको समग्र विश्लेषणले
अर्थतन्त्रमा देखिएको चुनौती र
अवसर दुवैलाई उजागर गरेको छ ।

अन्ततः, नेपालको आन्तरिक अभ्यासको भविष्य
रूको जिम्मेवारी, संस्थागत
को तत्परता, र युवाको
क्षा सम्बोधन गर्ने क्षमतामा
रहनेछ। परिवर्तनलाई समयमै
स्थित रूपमा व्यवस्थापन गर्ने
ए, जेन-जी आन्दोलन केवल
सिखि क्षण मात्र नभई पुस्तागत
वको दीर्घकालीन श्रृंखलाको
न बन सक्छ। यसले नेपाली
गति, प्रशासनिक संरचना
मा सामाजिक व्यवहारमा स्थायी
पार्ने सम्भावना राख्दछ,
यका आन्दोलन, नीति सुधार, र
नैतिको दायित्वको मूल्याङ्कनमा
घटनाक्रमलाई एक मापदण्डको
लाईनेछ।

